

Handläggare
Emelie Lif
Telefon: 08-50825474

Till
Socialnämnden
2023-10-24

Rapportering av ej verkställda beslut enligt Lag (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) samt Socialtjänstlagen (SoL), kvartal 2 år 2023

Kvartal 2, 2023

Förvaltningens förslag till beslut

1. Socialnämnden godkänner stadsdelsnämndernas rapportering av ej verkställda gynnande beslut enligt 9 § och rapportering enligt 28 f § LSS samt 4 kap 1 § SoL, kvartal 2 år 2023.
2. Socialnämnden överlämnar stadsdelsnämndernas och socialnämndens rapportering av ej verkställda gynnande beslut till kommunfullmäktige.

Sammanfattning

Antalet ej verkställda beslut enligt LSS uppgick kvartal 2, 2023 till 208 stycken vilket är en ökning med 60 beslut jämfört med kvartal 2, 2022. Antalet ej verkställda beslut enligt SoL uppgick kvartal 2, 2023 till 139 stycken. Det är en ökning med 37 beslut jämfört med kvartal 2, 2022.

Orsak till ökning av antalet ej verkställda beslut enligt LSS är att fler kontaktperson och avlösarservice inte verkställts i tid. Orsak till ökning av antalet ej verkställda beslut enligt SoL är att fler beslut om öppenvård och annat bistånd inte verkställts i tid.

Förvaltningen föreslår att socialnämnden godkänner rapporteringen av ej verkställda beslut enligt LSS och SoL, kvartal 2, 2023 och att rapporteringen överlämnas till kommunfullmäktige.

Socialförvaltningen
Avdelningen för stadsövergripande sociala
frågor

Storforsplan 36
Box 44
123 21 Farsta
Växel 08-50825000
Fax
socialforvaltningen@stockholm.se
<https://start.stockholm>

Bakgrund

Kommunen ska enligt socialtjänstlagen (SoL) och lag (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) till Inspektionen för vård och omsorg (IVO) och till kommunens revisorer rapportera alla gynnande beslut enligt 4 kap. 1 § SoL och 9 § LSS som inte har verkställts inom tre månader från dagen för

beslutet. Rapporteringsskyldigheten omfattar även gynnande beslut som inte har verkställts på nytt inom 3 månader från den dag verkställigheten avbrutits. I Stockholms stad ansvarar varje stadsdelsnämnd för denna rapportering som görs varje kvartal enligt IVO:s anvisningar, antingen via traditionella blanketter eller via e-tjänst.

Därutöver ska socialnämnden lämna en statistikrapport till kommunfullmäktige i Stockholms stad över antalet ej verkställda gynnande beslut enligt ovan. Detta sker genom att socialförvaltningen varje kvartal sammanställer uppgifterna från stadsdelsförvaltningarna samt socialförvaltningens enhet för hemlösa. Rapporteringen ska ske på ett sätt som inte strider mot gällande sekretessregler och individuella rapporterna ska därför vara avidentifierade. Syftet med rapporteringen är att stärka rättssäkerheten för personer som beviljats insatser och att förbättra förutsättningarna för en intern och extern uppföljning av beslutade insatser.

Ärendet

I ärendet rapporteras ej verkställda beslut enligt LSS och SoL för kvartal 2 år 2023. Fördelningen av antalet ej verkställda beslut mellan olika kategorier presenteras i tabellerna nedan.

Fördelningen av antalet ej verkställda beslut mellan olika former av LSS-insatser framgår av tabell 1.

Tabell 1

Typ av insats	Kv 2 2022	Kv 3 2022	Kv 4 2022	Kv 1 2023	Kv 2 2023
Avlösarservice	8	10	7	8	13
Boende för barn	4	1	2	2	3
Bostad för vuxna	64	70	69	68	68
Daglig verksamhet	23	19	24	31	31
Kontaktperson	12	13	27	31	41
Korttidsstillsyn	1	1		2	3
Korttidsvistelse	27	32	35	37	33
Ledsagarservice	8	15	15	12	13
Personlig assistans	1	1	4	5	2
Summa	148	162	183	196	208

Insats enligt LSS

Fördelningen av antalet ej verkställda beslut mellan olika former av bistånd enligt SoL framgår av tabell 2.

Tabell 2

Typ av bistånd	Kv 2	Kv 3	Kv 4	Kv 1	Kv 2
	2022	2022	2022	2023	2023
Permanent bostad	27	17	17	21	19
Bostad (IFO)	6	8	13	19	24
Boendestöd	10	14	15	11	11
Sysselsättning	5	3	3	6	2
Hemtjänst	5	3	5	8	5
Kontaktfamilj	14	16	16	15	12
Korttidsboende	1	3	2	3	1
Kontaktperson	24	32	23	23	21
Stödboende					
Ledsagning	4	2	0	3	4
Öppenvård				7	19
Annat bistånd	6	10	14	11	21
Summa	102	108	109	127	139

Typ av bistånd enligt SoL

Fördelningen av antalet ej verkställda beslut mellan olika orsaker till att beslut inte verkställts enligt LSS framgår av tabell 3.

Tabell 3

Orsak	Kv 2	Kv 3	Kv 4	Kv 1	Kv 2
	2022	2022	2022	2023	2023
Resursbrist, t.ex. ledig bostad	11	21	34	28	30
Resursbrist, lämplig personal	5	1	5	11	19
Den enskilde har tackat nej	38	50	50	46	56
Annat skäl	94	90	94	111	103
Summa	148	162	183	196	208

Orsaker till att beslut enligt LSS inte har verkställts

Fördelningen av antalet ej verkställda beslut mellan olika orsaker till att beslut inte verkställts enligt SoL framgår av tabell 4.

Tabell 4

Orsak	Kv 2	Kv 3	Kv 4	Kv 1	Kv 2
	2022	2022	2022	2023	2023
Resursbrist, t.ex. ledig bostad	16	38	46	43	53
Resursbrist, lämplig personal	23	5	3	7	9
Den enskilde har tackat nej	15	12	10	14	20
Annat skäl	48	53	36	63	57
Summa	102	108	109	127	139

Orsaker till att beslut enligt SoL inte har verkställts

Fördelningen av antalet ej verkställda beslut sorterat efter kön enligt LSS framgår av tabell 5.

Tabell 5

Kön	Kv 2	Kv 3	Kv 4	Kv 1	Kv 2
	2022	2022	2022	2023	2023
Man	91	98	108	114	130
Kvinna	57	64	75	82	78
Summa	148	162	183	196	208

Antalet ej verkställda beslut enligt LSS sorterat efter kön

Fördelningen av antalet ej verkställda beslut sorterat efter kön enligt SoL framgår av tabell 6.

Tabell 6

Kön	Kv 2 2022	Kv 3 2022	Kv 4 2022	Kv 1 2023	Kv 2 2023
Man	66	59	51	63	69
Kvinna	36	49	58	64	70
Summa	102	108	109	127	139

Antalet ej verkställda beslut enligt SoL sorterat efter kön

Ej verkställda beslut enligt LSS

Antalet ej verkställda beslut enligt LSS uppgick kvartal 2, 2023 till 208 stycken vilket är en ökning med 60 beslut jämfört med kvartal 2, 2022 och en ökning med 12 stycken jämfört med kvartal 1, 2023.

Kvartal 2, 2023 har 39 beslut rapporterats som verkställda under perioden och 34 beslut rapporterats som avslutade utan verkställande under perioden.

De vanligaste insatserna enligt LSS som inte verkställs under kvartal 2, 2023 är insatserna bostad för vuxna och kontaktperson vilket är en förändring från föregående kvartal då insatsen korttidsvistelse tillsammans med bostad för vuxna utgjorde de två vanligaste insatserna som rapporterats som ej verkställda beslut.

Bostad för vuxna utgör 33 procent av de ej verkställda besluten enligt LSS. Av de 68 beslut som rör bostad för vuxna har den enskilde i 40 fall tackat nej till erbjuden bostad. Av de inskickade individrapporterna för kvartal 2, 2023 framgår det vanligaste angivna skälet till att den enskilde tackat nej till ett erbjudande om bostad är att den enskilde har särskilda önskemål om boendet som erbjudandet inte lever upp till. Vanliga önskemål som framgår är att den enskilde vill bo i Stockholm, eller i en särskild stadsdelsnämnd men endast har erbjudits plats utanför Stockholm eller i stadsdelsnämnd där den enskilde inte önskar bo.

Kontaktperson utgör 20 procent av de ej verkställda besluten enligt LSS. Kontaktperson är även den insats som har ökat mest i antal ej verkställda beslut kvartal 1 jämfört med tidigare kvartal. Av de inskickade individrapporterna framgår att flertalet av de ej verkställda besluten avser ärenden där orsaken är resursbrist.

Ej verkställda beslut enligt SoL

Antalet ej verkställda beslut enligt SoL uppgick kvartal 2, 2023 till 139 stycken. Det är en ökning med 37 beslut jämfört med kvartal 2, 2022 och en ökning med 12 stycken jämfört med kvartal 1, 2023.

Kvartal 2, 2023 har 41 beslut rapporterats som verkställda under perioden och 15 beslut rapporterats som avslutade utan verkställande under perioden.

Under kvartal 2, 2023 är de vanligaste formerna av bistånd som inte verkställts kontaktperson, bostad (IFO) samt annat bistånd. Av de inrapporterade ej verkställda beslut inom SoL är 12 procent Bostad (IFO) beslut. Vanligaste orsaken till att biståndet inte har verkställts är resursbrist, att det saknas plats. Av de inskickade individrapporterna framgår av flertalet av de enskilde som väntar på verkställande av bostad (IFO) oftast placerad i annan boendeform enligt SoL i avvaktan på verkställighet.

Insatsen kontaktperson och annat bistånd är efter bostad (IFO) de två vanligaste formerna av bistånd som inte verkställts. Vanligaste orsaken till att kontaktperson inte har verkställt är resursbrist på kontaktpersoner och att det inte gått att matcha en kontaktperson med den enskilde. Vanligaste orsaken till att annat bistånd inte har verkställts är annat skäl.

Insatsen öppenvård är den insats som har ökat mest i antal ej verkställda beslut kvartal 2 jämfört med tidigare kvartal. Av de inskickade individrapporterna framgår att flertalet av de ej verkställda besluten avser ärenden inom våld i nära relation och att en vanlig orsak är på grund av resursbrist, saknas plats. Kompenserande insatser har erbjudits i avvaktan på verkställighet.

Annat skäl

En vanligt angiven orsak till att beslut inte blir verkställda är annat skäl. För beslut enligt LSS är annat skäl angett som orsak i 49 procent av fallen och för beslut enligt SoL i 41 procent av fallen.

Den vanligaste orsaken till annat skäl enligt LSS är att den enskilde inte har valt utförare för huvudsakligen insatserna korttidsvistelse, daglig verksamhet, ledsagarservice samt avlösarservice, eller att det tar lång tid att rekrytera uppdragstagare till främst kontaktpersonsuppdrag.

För SoL har orsaken kvartal 2, 2023 i huvudsak utgjorts av att den enskilde inte valt utförare av boendestöd och hemtjänst eller att den enskilde inte medverkar till verkställigheten, ofta vid bistånd i form av trygghetslarm.

Det kan finnas ett flertal olika orsaker till att den enskilde inte väljer utförare, trots att det för flera insatser finns så kallade icke-valalternativ. Det är vanligt att den enskilde inte önskar det angivna

icke-valalternativet och har svårt att välja utförare inom tre månaders tid. Det kan för den enskilde och/eller i förekommande fall dennes anhöriga/företrädare vara viktigare att valet av utförare blir rätt från början snarare än att insatsen verkställs så fort som möjligt.

Funktionshinderperspektiv

Vid erbjudande om bostad med särskild service för vuxna är den vanligaste orsaken till ej verkställt beslut att den enskilde tackar nej till erbjudande om bostad. Merparten av brukare som förmedlas bostad med särskild service har autism och/eller intellektuell funktionsnedsättning. Det innebär att många brukare till exempel kan ha svårt för förändringar och är extra känsliga för stress och yttre stimuli. Det ställer särskilda krav på bemötande från personer som är involverade i förmedlingsprocessen och som på olika sätt har kontakt med brukarna. Biståndshandläggarna och utförarna behöver stötta brukarna i processen och samarbeta med varandra för att se till så att den enskilde får möjlighet att utifrån sina individuella förutsättningar få information och bli delaktig i processen. Ett sådant förfaringsätt anses av beställare, utförare och förmedlare i staden optimera den enskildes möjligheter att göra ett aktivt val och tacka ja till erbjudande om bostad.

Jämställdhetsanalys

Av de ej verkställda besluten enligt LSS avser 63 procent män/pojkar. I Socialtjänstrapport 2022¹ framgår att fler män/pojkar än kvinnor/flickor i Stockholms stad är beviljade insatser enligt LSS. Det kan vara en förklaring till varför det är fler män/pojkar än kvinnor/flickor som har ej verkställda beslut enligt LSS detta kvartal.

Av de ej verkställda besluten enligt SoL avser 50,4 procent kvinnor/flickor. Av socialtjänstrapporten framgår att det är något fler kvinnor (54 procent) än män som erhållit bistånd enligt inom verksamhetsområde funktionshinder och socialpsykiatri under 2022. Under kvartal 4, 2022 skedde en förändring i fördelning mellan könen jämfört med samtliga föregående kvartal under 2022 där tidigare män/pojkar har haft fler inrapporterade ej verkställda beslut än kvinnor/flickor. Fördelningen mellan män/pojkar och kvinnor/flickor har jämnats ut med 1,4 procent fler kvinnor/flickor.

Barnrättsperspektiv

En del beslut om insatser och bistånd som rapporteras rör barn och unga. Vid beslut om insatser enligt LSS som riktar sig till barn/unga ska hänsyn tas till såväl barnets behov, barnets bästa och familjens situation. Insatser enligt LSS riktade till barn och unga har delvis

skilda syften men målet är alltid att den enskilde ska få sina behov tillgodosedda och uppnå goda levnadsvillkor. Därtill kan syftena vara att föräldrar till barn med funktionsnedsättning ska få möjlighet till avlösning i sin omsorg om barnet, samt möjlighet för syskon att få mer egen tid med sina föräldrar. Insatserna kan även syfta till att främja barn och ungas utveckling.

Insatser enligt LSS som riktar sig till barn och unga är barnboende, avlösarservice, korttidstillsyn och i huvudsak insatsen korttidsvistelse samt till viss del även ledsagarservice och personlig assistans. Det har för de flesta av dessa insatser inte skett mer än marginella ökningar/minskningar i antalet ej verkställda beslut jämfört med kvartal 1, 2023. Insatsen avlösarservice är den insats som har ökat mest i antal inrapporterade ej verkställda beslut jämfört med föregående kvartal, med en ökning av 5 inrapporterade beslut. Vanligaste orsaken till att insatsen inte verkställts är att den enskilde inte valt utförare.

Bistånd enligt SoL som riktar sig specifikt till barn och unga är korttidsfamilj och kontaktperson beviljat inom individ- och familjeomsorgen. Det har skett en mindre ökning av antalet ej verkställda beslut både avseende kontaktperson och kontaktfamilj detta kvartal jämfört med kvartal 1, 2023.

Ärendets beredning

Ärendet har utarbetats inom avdelningen för stadsövergripande sociala frågor. Rapporten grundar sig på uppgifter från stadsdelsnämnderna och socialnämnden. Förvaltningsgruppen har behandlat ärendet 18 oktober 2023. Rådet för funktionshinderfrågor har haft möjlighet att behandla ärendet den 19 oktober 2023.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen föreslår att socialnämnden godkänner rapporteringen av ej verkställda beslut enligt LSS och SoL, kvartal 2, 2023 och att rapporteringen överlämnas till kommunfullmäktige.

Veronica Wolgast Carstorp
Wolgast
Socialdirektör
Socialförvaltningen

Lina Blombergsson
Avdelningschef
Socialförvaltningen

Bilagor

1. Tabell 7 - Ej verkställda beslut enligt LSS (Kvartal 2, 2023) per stadsdelsnämnd.

2. Tabell 8 - Ej verkställda beslut enligt SoL (Kvartal 2, 2023) per stadsdelsnämnd fördelade på OF, Omsorg till personer med funktionsnedsättning och IFO, Individ- och familjeomsorg.

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Veronica Wolgast Carstorp, Socialdirektör	2023-10-12
Lina Blombergsson, Avdelningschef	2023-10-12